

บทคัดย่อ

ญี่ปุ่นเป็นประเทศที่จัดการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศมานาน โดยเริ่มจากการชำระค่าปฏิกรรมสงคราม ความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นการให้จากรัฐบาลต่อรัฐบาล ข้อดีที่ทำให้การให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศของญี่ปุ่นเป็นกระบวนการที่น่าศึกษา เนื่องจากญี่ปุ่นสามารถปรับใช้เครื่องมือนี้ได้เป็นอย่างดี เพื่อประโยชน์ทั้งด้านการต่างประเทศและด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ

ผลการศึกษาพบว่า JICA (Japan International Cooperation Agency) ซึ่งเป็นหน่วยงานปฏิบัติก่อตั้งขึ้นในปี 1974 ได้รับการปฏิรูปและปรับปรุงเพื่อให้มีประสิทธิภาพและขยายบทบาทขึ้นเรื่อยๆ โดยล่าสุดได้ควมรวมกิจการการให้เงินกู้ของ JBIC เข้าไว้ด้วยกัน ทำให้ปัจจุบัน JICA มีความรับผิดชอบทั้งในส่วนของการให้ความร่วมมือทางวิชาการ ความช่วยเหลือแบบให้เปล่า และการให้เงินกู้ ในด้านการบริหารงานในปัจจุบัน JICA เป็นองค์กรอิสระอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการต่างประเทศ ดำเนินการภายใต้ Mid – term objective JICA ใหม่เป็นองค์กรให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศแบบทวิภาคีที่ใหญ่ที่สุดในโลก

อย่างไรก็ตามจุดเด่นของการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศของญี่ปุ่น อยู่ที่การกำหนดนโยบาย และการแปรนโยบายออกเป็นโครงการต่างๆ ในทางปฏิบัติ ซึ่งสามารถประมวลความต้องการและข้อเสนอแนะจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเข้ามาพิจารณาเพื่อให้โครงการความช่วยเหลือจากรัฐบาลญี่ปุ่นเป็นประโยชน์ต่อชาวญี่ปุ่นได้อย่างเต็มที่ ขั้นตอนนี้มีกระบวนการทั้งจากความสัมพันธ์ส่วนตัว และจากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ โดยค่อยๆ พัฒนาขึ้นมาควบคู่กับพัฒนาการทางการเมืองและการปกครองที่ประสานความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายการเมือง ข้าราชการ และฝ่ายธุรกิจ เข้าไว้ด้วยกัน

Abstract

Japan is a country with long experience of foreign aid provision which has begun as war reparation. Mainly Japanese foreign aid is given from donor's government to government of the recipient country. The reason that Japanese foreign aid provision should be studied is that Japan is able to successfully use foreign aid to serve its foreign and economic development policies.

This study found that JICA (Japan International Cooperation Agency), which was established in 1974, was only one among other operating organizations dealing with foreign aid provision. It has been reformed along with Japanese aid provision scheme in order to expand JICA's role and for the aid process to become more effective. As of October 2008, a part of JBIC was merged into JICA. As a result, the new JICA is now responsible of all 3 main types of Japanese aid; technical cooperation, grant aid and yen loans. It has become an independent administrative organization, working in accordance with Mid – term objectives and plan. The new JICA the biggest bilateral aid provision organization.

However the most interesting part of Japan's aid provision lies in the policy formulation and the process that transcribe the policy into implementation .It allows responses, demands and needs of all parties involved to be considered in order that Japanese people and business will benefit the most each aid project. The process was developed along with the development of Japan's government and politics that nurtured strong relationship between business, politics and bureaucracy. Beside personal relationship, state mechanisms, such as, JETRO and JODC, are created to link business and government together.